

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної
ради №1
від «31» серпня 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ №74-од
від «31» серпня 2023

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Ужгородського ліцею №12
Ужгородської міської ради
Закарпатської області**

на 2023/2024 н. р.

ВСТУП

Ужгородський ліцей №12 Ужгородської міської ради Закарпатської області знаходиться в комунальній власності, є юридичною особою, має печатку, штамп, ідентифікаційний номер.

Розташована за адресою: м. Ужгород, вул. Заньковецької Марії, будинок 17А

Директор: Харіна Ярина Юріївна.

Свідоцтво про атестацію ЗД №029155

Код ЄДРПОУ: 22110083

Засновником освітнього закладу є Ужгородська міська рада

Рік заснування: 1980

За Статутом є комунальним закладом освіти, що забезпечує реалізацію права громадян на здобуття початкової, базової загальної середньої освіти та повної загальної середньої освіти (профільної освіти).

Ужгородський ліцей №12 Ужгородської міської ради Закарпатської області у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом закладу освіти.

Освітня програма Ужгородського ліцею №12 Ужгородської міської ради Закарпатської області є наскрізною, охоплює освіту на I (початкова освіта), II (базова середня освіта) та III (профільна середня освіта) ступенях навчання. Програма кожного рівня навчання являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності школи.

Головною метою закладу освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями закладу освіти є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;

- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;

- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;

- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- розвиток особистості здобувача освіти, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;

- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;

- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;

- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;

- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням закладу освіти.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;

- дотримання державних стандартів освіти;

- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;

- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства заклад освіти здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь - початкова освіта;

II ступінь - базова середня освіта;

III ступінь - профільна середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в здобувачів освіти національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення закладу освіти, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;

- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.

Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма визначає:

- 1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою
- 2) загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;

3) навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами;

4) перелік навчальних програм;

5) опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання;

6) інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у закладі освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, базової середньої та профільної середньої освіти.

Освітня програма на 2023/2024 н.р. розроблена відповідно до:

- Конституції України;
- Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 року №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року №87 «Про затвердження державного стандарту початкової освіти»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №898 «Про затвердження державного стандарту базової середньої освіти»;
- Листа Міністерства освіти і науки України №1/12038-23 від 14.08.2023 року «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих МОН України для використання в освітньому процесі в закладі освіти у 2023/2024 н.р.»;
- Наказу МОН 13.07.2021 року №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна, затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22.02.2018 року, наказом Міністерства освіти і науки від 12.08.2022 року №743;
- Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова КМУ від 30.09.2020 №898);
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 року №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання

навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;

- Освітньої програми початкової освіти «Світ чекає крилатих», створеної під науковим керівництвом А. Д. Цимбалару для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти (далі Програма) відповідно до Закону України «Про освіту», Закону «Про загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти (у редакції, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України (№ 688 від 24.07. 2019), апробованої й експериментально перевіреної в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» (наказ МОН України №834 від 15.07.2016), лист ДСЯО від 22.09.2020 №01/01-23/1115.

Реалізація інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти» на квітень 2021 – грудень 2026 роки (наказ МОН України №484 від 29.04.2021 року), адаптаційний період 5-6 класи «Ліга крилатих».

- Наказу МОН України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464) "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня" (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти III ступеня, таблиця 2, таблиця 3).
- Листа МОН № 1/12186-23 від 16.08.23 року «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти».
- Листа МОН № 1/12038-23 від 14.08.23 року «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році».

Повна назва закладу	Ужгородський ліцей №12 Ужгородської міської ради Закарпатської області
Назва освітньої програми	Освітня програма Ужгородського ліцею №12
Мета освітньої програми	Окреслює єдині підходи до планування й організації освітнього процесу для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами.
Рівні освіти	Початкова, базова, профільна. Тривалість здобуття повної загальної середньої освіти на кожному її рівні може бути змінена (подовжена або скорочена) залежно від форми здобуття освіти, результатів навчання та/або індивідуальної освітньої траєкторії учня.
Тип документа про рівень освітньої діяльності	Свідоцтво про здобуття початкової освіти, Свідоцтво про базову загальну середню освіту, Свідоцтво про повну загальну середню освіту.
Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової, базової та повної загальної середньої освіти	<p>Початкова освіта. Відповідно до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Учні, яким станом на 1 вересня виповнилося шість років, зараховуються до закладу. Діти, яким до 1 вересня не виповнилося шість років, можуть бути зараховані до закладу, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.</p> <p>Навчання за освітньою програмою <i>базової середньої освіти</i> можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).</p> <p>У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 року за № 184/28314 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160).</p> <p>Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.</p> <p>Повна загальна середня освіта (профільна середня освіта). Повна загальна середня освіта (профільна освіта) здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію, з 1 вересня повинні розпочати здобуття повної загальної середньої освіти цього ж навчального року за обраним</p>

	профілем. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.
Мова навчання	Українська
Режим роботи навчального закладу	П'ятиденний
Структура 2023/2024 навчального року	<p>Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:</p> <p>I семестр – 1 вересня - 22 грудня 2023 року, II семестр – 22 січня - 28 червня 2024 року.</p> <p>Початок занять о 8:30.</p> <p>Тривалість уроків у початковій та основній школах – відповідно до статті 16 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:</p> <p>1-і класи – 35 хвилин; 2-4 класи – 40 хвилин; 5-11 класи – 45 хвилин.</p> <p>Тривалість перерв між уроками (відповідно до розділу V пункту 3 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ №2205 від 25.09.2020) встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів: малих перерв тривалістю 10 хвилин, великих - тривалістю 20 хвилин.</p> <p>Факультативні заняття проводяться за затвердженим розкладом. У 2023/2024 навчальному році сформовано 33 класи.</p>
Засоби реалізації призначення закладу	
Основні	<p>Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової середньої та профільної середньої освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту.</p> <p>Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів.</p> <p>Створити основу для адаптації особистості до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору майбутньої професії.</p> <p>Формувати в учнів позитивну мотивацію до навчання.</p> <p>Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають психічне, соціальне та фізичне здоров'я учнів.</p>
Специфічні	<p>Надання учням можливості вибору профілю навчання у 10 та 11 класах (української філології профіль та математичний); надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної – участь у всіх предметних та міжпредметних конкурсах різних рівнів, змаганнях ерудитів школи; <i>трудової</i> – участь у всіх акціях із благоустрою території школи та міста; <i>художньо-естетичної</i> – вокальний ансамбль дівчаток «Веселі нотки» (2-6 класи), гурток в'язання гачком (4-5 класи), гурток «Умілі руки» (6-8 класи), гурток «Живопис» (2-5 класи), хореографічний гурток «Сакура» (2-4 класи).</p>
Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу школи	
Мета діяльності закладу	<p>Створення умов для здобуття якісної освіти в умовах освітнього процесу.</p> <p>Втілення інклюзивних цінностей через збагачення інклюзивними підходами освітньої практики.</p> <p>Оптимізація взаємодії з батьками.</p> <p>Модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного</p>

	забезпечення закладу.
РОЗДІЛ 2. Загальний обсяг навчального навантаження	
1-2 класи	<p>Загальний обсяг навчального навантаження, детальний розподіл на тиждень окреслено у робочих навчальних планах відповідного рівня. Навчання передбачає оволодіти сукупністю компетентностей, які визначені Державним стандартом початкової загальної освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 та змінами у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688.</p> <p>Обсяг навчального навантаження на рік складає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 клас – 805 годин на навчальний рік; - 2 клас – 875 годин на навчальний рік <p>Навчальний план та навчальні програми.</p> <p>Навчальні програми для 1-А, 2-А, 2-Б, 2-В класів складені відповідно до Державного стандарту початкової освіти (2018), Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 12.08.2022 №743).</p> <p>Освітня програма для 1-Б, 3-А та 4-Б класів «Світ чекає крилатих» складена відповідно до Державного стандарту початкової освіти (у редакції, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України (№ 688 від 24.07.2019), інтегрованої освітньої системи Анжеліки Цимбалару, рекомендованої до запровадження у закладах загальної середньої освіти (лист Міністерства освіти і науки України № 22.1/12-Г-1203 від 24.12.2019).</p> <p>Дана програма апробована й експериментально перевірена в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» (наказ МОН України №834 від 15.07.2016), лист ДСЯО від 22.09.2020 №01/01-23/1115.</p> <p>Освітня програма 1-2 класів має корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для цих учнів організований педагогічний патронаж.</p> <p>У 1-А класі на педагогічному патронажі навчається <i>Кузьма Максим</i>. Індивідуальний навчальний план для даного учня складений відповідно до Державного стандарту початкової освіти (2018), Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 12.08.2022 року №743).</p> <p>У 2-Б класі на педагогічному патронажі навчається <i>Вибрієнко Артур</i>. Індивідуальний навчальний план для даного учня складений відповідно до Державного стандарту початкової освіти (2018), Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 12.08.2022 року №743).</p> <p>На базі 1-А класу функціонує інклюзивний клас для дитини з особливими освітніми потребами <i>Донця Олексія</i>. Для даного учня рекомендована адаптована освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 12.08.2022 року №743).</p>

3-4 класи

Навчання передбачає досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688).

Обсяг навчального навантаження на рік складає:

- 3 клас – 910 годин на навчальний рік.
- 4 клас - 910 годин на навчальний рік.

3-Б, 3-В класи працюють за Типовою освітньою програмою для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленою під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН від 12.08.2022 №743).

Освітня програма для 3-А, 4-Б класів «Світ чекає крилатих» складена відповідно до Державного стандарту початкової освіти (у редакції, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України (№ 688 від 24.07.2019), інтегрованої освітньої системи Анжеліки Цимбалару, рекомендованої до запровадження у закладах загальної середньої освіти (лист Міністерства освіти і науки України № 22.1/12-Г-1203 від 24.12.2019, таблиця 1).

Дана програма апробована й експериментально перевірена в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» (наказ МОН України №834 від 15.07.2016), лист ДСЯО від 22.09.2020 №01/01-23/1115.

У **3-Б класі** на педагогічному патронажі навчається **Бобик Богдан**.

Індивідуальний навчальний план для Бобика Богдана складено на основі Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (розроблену під керівництвом Чеботарьової О.В.) Наказ МОН України від 19.09.2022 р. №836). Типовий навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів (класів) загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.

У **3-В класі** на педагогічному патронажі навчається **Новіков Вадим**.

Індивідуальний навчальний план складено на основі Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (розроблену під керівництвом Чеботарьової О.В.) Наказ МОН України від 19.09.2022 р. №836). Типовий навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів (класів) загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.

У **4-А класі** на педагогічному патронажі перебуває **Орлов Іван**, для якого рекомендована Типова освітня програма для учнів 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (розроблену під керівництвом Чеботарьової О.В.) Наказ МОН України від 19.09.2022 р. №836). Типовий навчальний план початкової освіти для спеціальних закладів (класів) загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.

У **4-В класі** на педагогічному патронажі перебуває **Гільперт Андрій**.

Навчальний план складено на основі Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами (наказ МОН України від 16.08.2018 року №917) (таблиця

	16, навчальний план початкової освіти для дітей з аутичними порушеннями тяжкого ступеня; інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступенів).
Використання варіативної складової у початковій школі	Вивчення курсів за вибором: - «Хореографія»: 1-4 класи
РОЗДІЛ 3. Освітня програма Нової української школи (5-і класи) Перелік освітніх галузей для 5 клас НУШ:	
<ul style="list-style-type: none"> - Мовно-літературна - Математична - Природнича - Соціальна і здоров'язбережувальна - Громадянська та історична - Технологічна - Інформатична - Мистецька - Фізична культура 	
5-9-і класи	З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2023/2024 н.р. освітня програма закладу загальної середньої освіти розроблена відповідно до основних вимог Конституції України, Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» (впроваджується з 01.09.2022 року для 5-х класів, з 01.09.2023 року – для 5-6-х класів), Концепції «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029», наказів МОН України від 13.07.2021 року №795 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти», від 01.04.2022 року №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти», від 19.02.2021 року №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти.
Мета і завдання освітньої програми	Обсяг навчального навантаження на рік складає: - 5 клас – 1085 годин на навчальний рік - 6 клас – 1190 годин на навчальний рік
Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою	Освітня програма для 5-А, 5-Б, 5-В, 6-Б, 6-В, 6-Г класів розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. №898. Дана програма затверджена наказом МОН України від відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 р. №235. Типова освітня програма для 5-х класів введена в дію з 2022/2023 навчального року. Освітня програма визначає зміст та організацію освітнього процесу, забезпечення умов для інтелектуального, соціального, морального, фізичного розвитку і саморозвитку кожного учня, що реалізуються через оновлення змісту навчальних програм, методики проведення уроку, форм організації освітнього

	<p>процесу.</p> <p>Освітня програма передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.</p> <p>Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати здобувачі освіти, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).</p> <p>У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти здобувачі освіти повинні пройти відповідне оцінювання упродовж I семестру навчального року.</p> <p>Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.</p> <p>Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України 12.01.2016 р. №8 (у редакції наказу МОН України від 10.07.2019 р. №955), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 03.02.2016 р. №184/28314.</p> <p>Освітня програма для 6-А класу складена на основі матеріалів інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України №484 від 29.04.2021 року), адаптаційний період 5-6 класи «Ліга крилатих».</p> <p>За рахунок варіативної складової введено вивчення другої іноземної мови (німецької) та проведення індивідуальних консультацій та групових занять з української мови.</p> <p>У 6-Б класі на педагогічному патронажі перебувають Чуван Дмитро та Чедрик Богдан. Для даних учнів індивідуальний навчальний план складений відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 р. №235 (додаток 1, 3).</p> <p>У 6-Г класі на педагогічному патронажі навчаються Малиук Денис, Тимошук Ярослав, Дахно Лаврентій. Для даних учнів рекомендована Типова освітня програма для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами (наказ МОН України від 07.12.2021 р. №1317) (типовий навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку з українською мовою навчання та закладів загальної середньої освіти зі спеціальними класами для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку з українською мовою навчання (додаток 14)).</p>
<p>Варіативна складова 5-6-их класів НУШ</p>	<p>5-А, 5-Б, 5-В класи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - факультатив «STEM»; - індивідуальне та групове заняття з української мови. <p>6-Б, 6-В, 6-Г класи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - факультатив «Споживча етика»

	<p>6-Б, 6-В, 6-Г класи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - індивідуальне та групове заняття з української мови.
<p>7-9 класи</p>	<p>Навчання передбачає оволодіти сукупністю компетентностей, які визначені Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392, відповідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. №405.</p> <p>Обсяг навчального навантаження на рік складає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 7 клас – 1172,5 годин на навчальний рік; - 8 клас – 1207,5 годин на навчальний рік; - 9 клас – 1260 годин на навчальний рік. <p>Навчальний план та навчальні програми.</p> <p>Навчальний план для 7-9 класів складений за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №405.</p> <p>Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочих навчальних планах (таблиця 10, наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №405).</p> <p>У 7-Б класі на педагогічному патронажі перебуває <i>Косовілка Ігор</i>. Для даного учня рекомендована Типова освітня програма спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей із особливими освітніми потребами (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 р. №627, додаток №18), навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для дітей з інтелектуальними порушеннями.</p> <p>На базі 7-В класу продовжує функціонувати інклюзивний клас для дітей з особливими освітніми потребами: <i>Барни Анни Володимирівни</i> та <i>Барни Миколи Володимировича</i>. Для Барни Анни рекомендована Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти з урахуванням програми для дітей з порушенням опорно-рухового апарату. Навчальний план складений відповідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. №405 (таблиця 10).</p> <p>Для <i>Барни Миколи</i> рекомендована Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти з урахуванням програми для дітей зі складними порушеннями розвитку (дітей з порушеннями опорно-рухового апарату у поєднанні з інтелектуальними порушеннями). Навчальний план складений відповідно до Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (наказ МОН України від 12.06.2018 р. №627 (таблиця 15).</p> <p>У 8-Б класі на педагогічному патронажі перебуває <i>Богинський Владислав</i>. Для даного учня рекомендована Типова освітня програма спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей із особливими освітніми потребами (наказ МОН України від 12.06.2018 р. №627, додаток №18), навчальний план спеціальних закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для дітей з інтелектуальними порушеннями.</p>

<p>Варіативна складова базової середньої освіти у 7-9 класах</p>	<p>7-В клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> - факультатив «Життя мікросвіту». <p>7-А, 7-Б, 7-Г класи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - індивідуальні та групові заняття з української мови. <p>8-А клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> - факультатив «Цифрова та медіаграмотність»; - індивідуальне та групове заняття з німецької мови. <p>8-Б клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> - факультативи «Людина та її здоров'я»; - індивідуальне та групове заняття з хімії. <p>8-В клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> - факультатив «Основи роботи з топографічною картою»; - індивідуальне та групове заняття з української мови. <p>9-А клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> - факультатив «Цифрова та медіаграмотність». <p>9-Б клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> індивідуальне та групове заняття з біології. <p>9-В клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> - індивідуальне та групове заняття з хімії. <p>9-Г клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> - індивідуальне та групове заняття з англійської мови.
<p>10-11 класи</p>	<p>Перелік освітніх галузей для школи III ступеня:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мови і літератури - Суспільствознавство - Естетична культура - Математика - Природознавство - Технології - Здоров'я і фізична культура. <p>Навчальні плани для 10-11 класів реалізуються через освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети і курси за вибором. Вони містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, яка відповідає переліку, затвердженому наказом директора школи.</p> <p>Години варіативної складової розподіляються на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на додаткові предмети; - індивідуальні заняття та консультації; - на поглиблене вивчення предметів, - введення курсів за вибором, факультативів. <p>Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах трьох ступенів навчання.</p> <p>Навчання передбачає оволодіти сукупністю компетентностей, які визначені Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 26 лютого 2020 р. № 143).</p> <p>Обсяг навчального навантаження на рік складає для:</p> <p>10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.</p>

	<p>Навчальний план та навчальні програми. Навчальний план для 10-11-их класів складений за типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 р. №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 31.03.2020 р. №464, таблиця 2, таблиця3). Навчальний план для 10-х і 11-х класів містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття. Для складання навчальних планів використані таблиця 2 (навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти) і таблиця 3 (орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів). У 2023/2024 н.р. в закладі функціонує два класи філологічного напрямку (української філології профіль: 10-А, 11-А) та природничо-математичного напрямку (математичний профіль: 10-Б, 11-Б).</p>
<p>Варіативна складова школи III ступеня</p>	<p>10-А клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> - факультатив «Основи синтаксису»; - індивідуальні заняття з історії України, англійської мови. <p>10-Б клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> - індивідуальні заняття з англійської мови, української мови, математики. <p>11-А клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> - факультатив «Основи синтаксису»; - індивідуальні заняття з географії, англійської мови. <p>11-Б клас:</p> <ul style="list-style-type: none"> - індивідуальні заняття з англійської мови, історії України, математики.
<p>Форми здобуття загальної середньої освіти</p>	<p>Інституційна: Очна (денна) Індивідуальна:</p> <ul style="list-style-type: none"> - екстернат (за заявою учнів (які досягли повноліття), батьків учнів або осіб, що їх замінюють); - педагогічний патронаж (за заявою батьків та наявності документів); - сімейна (домашня)(за заявою батьків); - інклюзивне навчання організоване за денною формою здобуття освіти.
<p>Оцінювання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів освіти підлягають оцінюванню. Рекомендації щодо формуального та підсумкового оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 №813. У додатках представлені орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання учнів початкової школи та примірні зразки свідoctв досягнень учнів. Оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів НУШ регламентується наказом МОН від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти». Цим документом надано орієнтири щодо встановлення рівня опанування навчального матеріалу школярами та відображення результатів навчальних досягнень здобувачів освіти у Свідoctві досягнень. При оцінюванні навчальних досягнень учнів 6-11 класів вчителі керуються Критеріями оцінювання, затвердженими наказом МОН від 21.08.2013 №1222, пояснювальними записками до навчальних програм з предметів. Основні види оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточне;

	<ul style="list-style-type: none"> • тематичне; • семестрове; • річне; • державна підсумкова атестація. <p>Державна підсумкова атестація учнів 4, 9, 11 класів, у тому числі й у формі зовнішнього незалежного оцінювання.</p>
Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	<ul style="list-style-type: none"> • Уміння читати і розуміти прочитане; • уміння висловлювати думку усно і письмово; • критичне мислення; • здатність логічно обґрунтовувати позицію; • ініціативність; • творчість; • уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення; • уміння конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект; • здатність до співпраці в команді.
Загальні компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - Вільне володіння державною мовою; - здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами; - математична компетентність; - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; - інноваційність; - екологічна компетентність; - інформаційно-комунікаційна компетентність; - навчання впродовж життя; - громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; - культурна компетентність; - підприємливість та фінансова грамотність;
Модель випускника школи	<p>Початкової школи. Засвоїв обов'язковий мінімум змісту початкової загальної освіти на рівні вимог Державного освітнього стандарту. Упевнений у собі, самостійний. Старанний, працелюбний, дисциплінований. Мотивований на досягнення успіху. Уміє чути і слухати, критично мислити. Опанував навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю, культуру поведінки мови і спілкування, основи особистої гігієни і здорового способу життя.</p> <p>Основної школи. Засвоїв обов'язковий мінімуму змісту основної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту; Опанував систему розумових навичок (порівняння, класифікація, аналіз, синтез, узагальнення). Оволодів основами комп'ютерної грамотності. Знає свої громадянські права та вміє їх реалізувати. Оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей. Дотримується правил культури поведінки і спілкування. Веде здоровий спосіб життя. Готовий до опанування форм і методів роботи у профільній школі.</p> <p>Старшої школи. Засвоїти обов'язковий мінімуму змісту повної загальної середньої освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту. Засвоїти зміст профільних предметів на рівні, який дозволяє вступити до вищого</p>

	<p>навчального закладу.</p> <p>Опанувати іноземну мову на базовому рівні.</p> <p>Опанувати основи комп'ютерної грамотності на рівні програмування.</p> <p>Мати національну самосвідомість.</p> <p>Вести здоровий спосіб життя.</p> <p>Поважати права і свободи людини, культурні традиції та особливості інших народів.</p> <p>Володіти способами одержання інформації.</p> <p>Дотримуватися правил культури поведінки і спілкування.</p> <p>Прагнути духовного і соціального добробуту.</p> <p>Поважати свою працю та працю інших людей.</p>
--	---

Освітні компоненти

Освітні рівні	Освітня галузь	Навчальний предмет	
Початкова освіта	Мовно-літературна	Навчання грамоти	
		Українська мова	
		Англійська мова	
	Математична	Математика	
		Я досліджую світ	
	Природнича, громадянська, історична, соціальна	Я у світі	
		Технології	
	Технологічна. Інформатична	Трудове навчання	
		Інформатика	
		Мистецтво	
	Мистецька	Образотворче мистецтво	
		Музичне мистецтво	
		Фізична культура	
Фізкультурна	Фізична культура		
Базова середня освіта	Мови і літератури	Українська мова	
		Українська література	
		Англійська мова	
		Німецька мова	
		Зарубіжна література	
	Суспільствознавство	Історія України	
		Всесвітня історія	
		Основи правознавства	
	Мистецтво	Музичне мистецтво	
		Мистецтво	
		Образотворче мистецтво	
	Математика	Математика	
		Алгебра	
		Геометрія	
	Природознавство	Природознавство	
		Біологія	
		Географія	
		Фізика	
	Технології	Хімія	
		Трудове навчання	
			Інформатика

	Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я Фізична культура	
Повна загальна середня освіта	Мови і літератури	Українська мова Українська література	
		Англійська мова Зарубіжна література	
		Суспільствознавство	Історія України Всесвітня історія Громадянська освіта
			Мистецтво
	Математика		Математика Алгебра Геометрія
		Природознавство	Біологія і екологія Географія Фізика Астрономія Хімія
			Технології
	Здоров'я і фізична культура		

Форми організації освітнього процесу

Початкова освіта	Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку : -формування компетентностей; -розвитку компетентностей; -оцінювання досягнення компетентностей; -корекції основних компетентностей; -комбінований урок. Також вчителі організують у межах уроку або в позаурочний час екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести .
Базова середня освіта	Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку : формування компетентностей; розвитку компетентностей; оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки .
Повна загальна середня освіта	Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку : формування компетентностей; розвитку компетентностей; оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

	Також формами організації освітнього процесу можуть бути лекції, конференції, екскурсії, семінарські заняття, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки . Контроль оцінювання навчальних досягнень учнів проводиться у формі співбесіди, заліку . З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, проводяться навчально-практичні заняття .
Наскрізнi лінії для всіх освітніх галузей	<ul style="list-style-type: none"> – «Екологічна безпека й сталий розвиток», – «Громадянська відповідальність», – «Здоров'я і безпека», – «Підприємливість і фінансова грамотність».
Кадрове забезпечення освітньої діяльності	Освітній процес у 2023/2024 навчальному році забезпечує 70 педагогічних працівників. З них із кваліфікаційною категорією: спеціаліст - 10 спеціаліст II категорії - 13 спеціаліст I категорії - 4 спеціаліст вищої категорії – 43 старший вчитель – 27 вчитель-методист - 8

ПЕРЕЛІК МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЩО МІСТЯТЬ ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ, ЗАТВЕРДЖЕНИХ ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ

1-А, 2-А, 2-Б, 2-В класи – Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 12.08.2022 №743).

1-Б клас

Освітня програма «Світ чекає крилатих» (науковий керівник А.Д. Цимбалару).

3-Б, 3-В, 4-А, 4-В класи – Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ МОН України від 12.08.2022 №743).

3-А, 4-Б класи

Освітня програма «Світ чекає крилатих» (науковий керівник А.Д. Цимбалару).

6-А клас

Навчальний план складений відповідно до навчальних планів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, що впроваджуватимуть інноваційний освітній проєкт всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти» (наказ МОН України від 29.04.2021 року, додаток 2).

7-9 класи

Типова освітня програма, затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 р. №405 (таблиця 10).

10-11 класи

Типова освітня програма, затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 р. №408 (у редакції наказу МОН України від 31.03.2020 р. №464, таблиця 2, 3).

Перелік модельних навчальних програм для учнів 5-6 класів

II СТУПІНЬ

Предмет	Програма
5-6 класи	
Українська мова	Навчальна програма «Українська мова. 5 клас» до модельної навчальної програми «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.)
Українська література	Навчальна програма «Українська література. 5 клас» до модельної навчальної програми «Українська література. 5-6 класи» (автори: Яценко Т.О.; Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Трегуб І.А.)
Зарубіжна література	Навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекевська Л., Юлдаше-ва Л., Рудніцька Н., Туряниця В., Тіхоненко С., Вітко М., Дгангобекова Т.)
Іноземна мова (англійська мова)	Навчальна програма « Англійська мова. 5-9 класи» до модельної навчальної програми « Англійська мова. 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти (авт.: Зимомря І.М., Мойсюк В.А., Тріфан М.С., Унгурян І.К., Яковчук М.В.)
Іноземна мова (німецька мова)	Навчальна програма «Німецька мова друга іноземна мова)» до модельної навчальної програми «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотнікова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М., Мацькович М.Р., Глинюк Л.М., Браун Є.Л.)
Математика	Навчальна програма «Математика. 5 клас» до модельної навчальної програми «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Істер О.С.)
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»/ Інтегрований курс «Довкілля»	Навчальна програма «Пізнаємо природу. 5 клас» до модельної навчальної програми «Пізнаємо природу. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)
Інтегрований курс	Навчальна програма « Здоров'я, безпека та добробут. 5 клас» до модельної навчальної програми « Здоров'я, безпека та добробут. 5-6

«Здоров'я, безпека та добробут»	класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Хитра З.М., Романеко О.А.)
Етика / Культура добросусідства * / Інші курси морального спрямування*	Навчальна програма «Культура добросусідства. 5 клас» до модельної навчальної програми «Культура добросусідства. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. – Араджионі М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.К., Потапова В.І., Унгурян І.К.)
Вступ до історії України та громадянської освіти	Навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» до модельної навчальної програми «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.))
Інформатика	Навчальна програма «Інформатика. 5 клас» до модельної навчальної програми «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Пасічник О.В., Чернікова Л.А.)
Технології	Навчальна програма «Технології. 5 клас» до модельної навчальної програми «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.В.)
«Образотворче мистецтво» (автономний предмет – 1 година)	Навчальна програма «Образотворче мистецтво. 5 клас» до модельної навчальної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт.: Масол Л.М., Просіна О.В.).
«Музичне мистецтво» (автономний предмет – 1 година)	Навчальна програма «Музичне мистецтво. 5 клас» до модельної навчальної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт.: Масол Л.М., Просіна О.В.).
«Фізична культура»	Навчальна програма « Фізична культура. 5 клас» до модельної навчальної програми « Фізична культура . 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Педан О.С., Коломоець Г.А., Боляк А.А., Ребриня А.А., Дерев'янко В.В., Стеценко В.Г., Остапенко О.І., Лакіза О.М., Косик В.М.).
7 клас	
Українська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5 – 9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О. М.), (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Історія України	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 5-9 класи». (наказ МОН України від 21.02.2019 №236)
Всесвітня історія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи». (наказ МОН від 07.06.2017 №804)
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Основи здоров'я. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (автори Тимчик М. В., Алексейчук Є. Ю. та інші). (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
8 клас	
Українська мова	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804).
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О. М.), (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Історія України	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 5-9 класи». (наказ МОН України від 21.02.2019 №236)
Всесвітня історія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи». (наказ МОН від 07.06.2017 №804)
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

Основи здоров'я	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Основи здоров'я. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (автори Тимчик М. В., Алексеїчук Є. Ю. та інші). (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
9 клас	
Українська мова	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804).
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О. М.), (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

Історія України	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 5-9 класи». (наказ МОН України від 21.02.2019 №236)
Всесвітня історія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи». (наказ МОН від 07.06.2017 №804)
Правознавство	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Ремех Т. О., Пометун О. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Трудове навчання	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Основи здоров'я. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (автори Тимчик М. В., Алексеїчук Є. Ю. та інші). (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

**Перелік навчальних програм
для учнів 10-11-их класів III ступеня**

Предмет		Програма	
10 клас			
Українська мова		Навчальна програма «Українська мова (рівень стандарту).10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407). Навчальна програма «Українська мова (профільний рівень).10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).	
Українська література		Навчальна програма «Українська література (рівень стандарту). 10- 11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407). Навчальна програма «Українська література (профільний рівень). 10- 11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)	
Алгебра		Навчальна програма «Математика (рівень стандарту, профільний рівень). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).	

Геометрія	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту, профільний рівень). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Зарубіжна література	Оновлені програми із зарубіжної літератури. 6-11 класи. Рівень стандарту. (наказ МОН України від 03.08.2022 № 698).
Англійська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Іноземні мови. Рівень стандарту. Іноземні мови. Профільний рівень. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Біологія	Навчальна програма для закладів середньої освіти «Біологія і екологія. 10-11 класи. Рівень стандарту. Профільний рівень.» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Географія	Навчальна програма «Географія. 10-11 класи». Рівень стандарту. Профільний рівень. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Хімія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Хімія. 10-11 класи. Рівень стандарту» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізика	Навчальна програма «Фізика 10-11» (Рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу НАН України під керівництвом Локтева В. М. (наказ МОН України від 24.11.2017 №1539)
Історія України	Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи» (наказ МОН України від 21.02.2019 № 236)
Всесвітня історія	Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.11.2017 № 1407)
Громадянська освіта	Навчальна програма «Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Мистецтво	Навчальна програма для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти «Мистецтво.10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 №1407)
Захист України	Навчальна програма «Захист України» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту) (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Інформатика	Навчальна програма «Інформатика (рівень стандарту). 10- 11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 10-11 класи» (рівень стандарту) (автори М. В. Тимчик, Є. Ю. Алексейчук) (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Технології	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Технології. 10-11 класи» (рівень стандарту) (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

11 клас

Українська мова	Навчальна програма «Українська мова (рівень стандарту). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Українська література	Навчальна програма «Українська література (рівень стандарту). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Алгебра	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту, профільний рівень). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Геометрія	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту, профільний рівень). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Зарубіжна література	Оновлені програми із зарубіжної літератури. 6-11 класи. Рівень стандарту. (наказ МОН України від 03.08.2022 № 698).
Англійська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Іноземні мови. Рівень стандарту. Іноземні мови. Профільний рівень. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Біологія	Навчальна програма для закладів середньої освіти «Біологія і екологія. 10-11 класи. Рівень стандарту. Профільний рівень.» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Географія	Навчальна програма «Географія. 10-11 класи». Рівень стандарту. Профільний рівень. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Хімія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Хімія. 10-11 класи. Рівень стандарту» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізика	Навчальна програма «Фізика 10-11» (Рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу НАН України під керівництвом Локтева В. М. (наказ МОН України від 24.11.2017 № 1539)
Астрономія	Навчальна програма «Астрономія 10-11» (Рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу НАН України під керівництвом Яцківа Я. Я. (наказ МОН України від 24.11.2017 № 1539)
Історія України	Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи» (наказ МОН України від 21.02.2019 № 236)
Всесвітня історія	Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.11.2017 № 1407)
Мистецтво	Навчальна програма для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти «Мистецтво. 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Захист України	Навчальна програма «Захист України» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту) (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Інформатика	Навчальна програма «Інформатика (рівень стандарту). 10-11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 10-11 класи» (рівень стандарту) (автори М. В. Тимчик, Є. Ю. Алексейчук) (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Технології	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Технології. 10-11 класи» (рівень стандарту) (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

V. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Кожен тип уроку має свою структуру, тобто етапи побудови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними. Характер елементів структури визначається завданнями, які слід постійно вирішувати на уроках певного типу, щоб найбільш оптимальним шляхом досягти тієї чи іншої дидактичної, розвиваючої та виховної мети уроку. Визначення і послідовність цих завдань залежать від логіки і закономірностей навчального процесу. Зрозуміло, логіка засвоєння знань відрізняється від логіки формування навичок і вмій, а тому і різняться структура уроків відповідних типів. Кожний тип уроку має свою структуру. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарт та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-

пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Початкової школи:

Рекомендації щодо формувального та підсумкового оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 №813. У додатках представлені орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання учнів початкової школи та примірні зразки свідоцтв досягнень учнів.

5-6 класів НУШ:

Оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів НУШ регламентується наказом МОН від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти». Цим документом надано орієнтири щодо

встановлення рівня опанування навчального матеріалу школярами та відображення результатів навчальних досягнень здобувачів освіти у Свідоцтві досягнень.

Основні види оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів

Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання учнів відповідної освітньої галузі Держстандарту. Критерії оцінювання мають відповідати навчальній програмі з певного предмета або курсу та бути конкретизовані в освітній програмі закладу освіти.

Складниками системи оцінювання навчальних досягнень школярів 5-6 класів НУШ є:

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання

Цей вид оцінювання, окрім рівневого або бального, може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання з використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Поточне оцінювання

Метою цього виду контролю є встановлення рівня опанування навчального матеріалу та коригування застосовуваних технологій навчання. Оцінювання має бути спрямоване на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, проводиться у формі індивідуальної та фронтальної роботи класу й мати мотиваційно-стимулюючий характер.

Підсумкове оцінювання

Воно складається з таких видів оцінювання:

Тематичне оцінювання. Залежно від специфіки навчального предмета воно здійснюється на основі поточного оцінювання з урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт або без них. Під час виставлення тематичного балу результати перевірки робочих зошитів не враховуються.

Семестрове оцінювання. Його мета – перевірка рівня засвоєння навчального матеріалу та підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих упродовж відповідного навчального періоду. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів, визначених Держстандартом, та відображається у класному журналі та Свідоцтві досягнень. Залежно від специфіки навчального предмета семестровий контроль може бути комплексним і проводиться у формі тестування тощо. Завдання для його проведення розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів та охоплюють найбільш актуальні розділи й теми навчальної програми. Педагог має право змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, але у цьому випадку слід попередити про це учнів на початку семестру.

Річне оцінювання. Здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри, окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться.

Підсумкове оцінювання результатів навчання заповнюють у класному журналі в окремих колонках без зазначення дати. Якщо рівень результатів навчання школяра неможливо визначити, у класному журналі та Свідоцтві досягнень робиться запис «не атестований(а) (н/а)».

Також за рішенням педагогічної ради заклад освіти має право:

- визначити адаптаційний період, упродовж якого поточне та тематичне оцінювання не здійснюється;
- відмовитись від оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» або визначити власну рівневу шкалу. Такий підхід дозволить позитивно оцінювати тих учнів, які не мають яскраво виражених художніх чи фізичних здібностей, але сумлінно ставляться до навчання, проявляють активність та ініціативність.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-об'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульовального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

При виконанні обов'язкового виду роботи учителі мають **розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів**, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН. Інформація про критерії оцінювання доноситься до учнів у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, на шкільному сайті у розділі «Навчально-виховна робота/Критерії оцінювання здобувачів освіти».

Упродовж навчання в 1-4 класах здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Результат оцінювання особистісних надбань здобувачів освіти 1 – 4 класів виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання здобувачів освіти у **1-4 класах – вербальною оцінкою** на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 31.08.2022 №1).

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів освіти початкової освіти (додаток 1 наказу МОН України від 13.07.2021 № 813). Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу освіти.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно, має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. **Результати формувального оцінювання** виражаються **вербальною оцінкою** учителя/учнів, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив/ли думку учень/учні. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час само оцінювання і взаємооцінювання. У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року рекомендується проводити **тематичні діагностувальні роботи**. **Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання.** Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання **фіксуються у зошитах** для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, **повідомляючи учням та їхнім батькам.**

Об'єктом **підсумкового оцінювання** є результати навчання учня/учениці за рік. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання. **Підсумкова оцінка за рік** визначається з урахуванням динаміки досягнення

того чи іншого результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка **фіксується** у класному журналі та свідоцтвах досягнень учнів.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

Зміст освітньої програми спрямований на формування у здобувачів освіти таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування,

здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Відповідно до ст.10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів.

Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою у межах часу, передбаченого освітньою програмою.

Орієнтовна структура 2023/2024 навчального року:

I семестр – 01 вересня 2023 року – 21 грудня 2023 року

II семестр – 22 січня 2024 року – 07 червня 2024 року

Зимові канікули:

22 грудня 2023 року – 21 січня 2024 року

Весняні канікули:

23 січня 2024 року – 31 березня 2024 року

175 робочих днів